

בש"פ 5777/14 - פלונית נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5777/14

לפני: כבוד השופט נ' הנדל

העוררת: פלונית

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
במ"ת 20087-06-14 שניתנה ביום 29.6.2014 על ידי
כבוד השופטת ר' יפה-כ"ץ

בשם העוררת: עו"ד נורית שני

בשם המשיבה: עו"ד דגנית כהן-ויליאמס

החלטה

מונח לפניי ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (מ"ת 20087-06-14, כב' השופטת ר' יפה-כ"ץ), בגדרה התקבלה בקשת המשיבים לעצור את העוררת עד לתום ההליכים.

1. כנגד העוררת הוגש כתב אישום המייחס לה ביצוע של עבירות מין רבות בקטינים, ובין היתר עבירות רבות של מעשה סדום לפי סעיף 347(ב) בנסיבות סעיף 350 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וכן עבירות רבות של מעשה מגונה

עמוד 1

לפי סעיף 348(א) ובנסיבות סעיף 345(א)(3). על פי המתואר בכתב האישום, העוררת גרמה לקטינים שטרם מלאו להם ארבע עשרה שנים, במספר רב של הזדמנויות, לבצע בה מעשי סדום וכן ביצעה בהם מעשים מגונים לשם גירוי וסיפוק מיני. עוד נטען כי העוררת נהגה לברר את גילם של הקטינים ולוודא שהוא אינו עולה על חמש עשרה שנים, וכי המעשים נעשו בעיקר בביתה של העוררת אך גם בשטחים ציבוריים.

במקביל להגשת כתב האישום הוגשה בקשה להורות על מעצרה של העוררת עד לתום ההליכים. הבקשה התקבלה לאחר דיון בו הוגש תסקיר המעצר. על החלטה זו נסוב הערר שלפני.

2. העוררת מלינה על מעצרה עד תום ההליכים, בניגוד להמלצת שירות המבחן לדחות את הדיון בעניינה לשם הכנת תכנית טיפולית, ומבלי שהונחה בפניו התמונה המלאה בדבר אפשרויות הטיפול בה. לטענת הסנגורית, חלופת המעצר בהוסטל "סלעית" היא המסגרת היחידה המתאימה לצרכיה המיוחדים של המשיבה, ונוכח נסיבות ביצוע העבירות המיוחדות לעוררת, שהייה במסגרת ההוסטל מאיינת במידה רבה את המסוכנות הנשקפת ממנה. צוין כי בהוסטל ישנו צוות משגיח ומפקח לכל אורך שעות היממה. עוד מוסיפה הסנגורית כי לצורך הכנת תוכנית טיפול אישית המתאימה לצרכיה המיוחדים של העוררת יש להורות על עריכת תסקיר משלים. מנגד סומכת באת-כוח המשיבה את ידיה על החלטת בית המשפט קמא. לטענתה, ההוסטל המוצע לצורך חלופת המעצר הוא פנימיה פתוחה, ללא שמירה הדוקה במשך כל שעות היממה, ומשכך אין ביכולתה של חלופה זו לאיין את מסוכנותה הרבה של העוררת, העולה מן המעשים המיוחדים לה ומן התסקיר שנערך לה.

3. לאחר שעיינתי בחומר שהונח לפניי ושמעתי את טענות הצדדים, מסקנתי היא כי לא ניתן לשחרר את העוררת לחלופת המעצר המוצעת. אין מחלוקת על כך שקיימות ראיות לכאורה לביצוע המעשים המיוחדים לעוררת. אף אין מחלוקת בין הצדדים על הצורך של העוררת בטיפול ובשיקום. הדברים עולים מן התסקיר שהוגש בעניינה וכן מחוות הדעת שצורפו לבקשה. אף באת-כוח המדינה לא חלקה בדיון שנערך בפני על כך שיש לנסות ולמצוא תוכנית טיפולית עבור העוררת. השאלה היא, אפוא, האם די במוסד שהוצע כחלופת מעצר בכדי לאיין את המסוכנות הנשקפת מן העוררת במידה מספיקה. הבדיקה הנדרשת היא של אופי המעשים המיוחדים לעוררת ושל מאפייני המוסד המוצע.

באשר למסוכנות הנשקפת מן העוררת, הרי שזו עולה בבירור מעובדות כתב האישום הקשה שהוגש כנגדה ושהוכחו לכאורה. כתב האישום מגולל מסכת ארוכה של עבירות מין שביצעה העוררת כנגד קטינים לאורך שנים, תוך ניצולם לשם סיפוקה המיני. נסיבות התיק הן קשות. כל המעשים המתוארים בכתב האישום נעשו בהסכמתם, לכאורה, של הקטינים. העוררת טענה בפני עורכי התסקיר כי לעיתים אף איימו עליה הקטינים בכדי שתקיים איתם יחסי מין. עוד עולה מן התסקיר מסכת חיים קשה ואת היות העוררת קורבן לעבירות מין בעצמה. אולם חשוב לזכור כי עסקינן בקטינים, וכי במקרים רבים, לכאורה, העוררת יזמה את הקשר. לפי האמור בחלק מן האישומים, העוררת פנתה אל הקטינים, הציעה להם לשבת ולשוחח ובהמשך לכך הזמינה אותם לביתה לשם ביצוע המעשים המיוחדים לה. בחלק מן המקרים אף ביצעה בהם, לכאורה, את המעשים בשטחים ציבוריים, ולאחר שפגשה אותם באופן מקרי בפארק או ברחוב. גם מן התסקיר עולה המסוכנות הרבה הנשקפת מן עוררת כלפי נערים קטינים. נאמר כי העוררת סובלת מהפרעה מינית הבאה לידי ביטוי בדחפים וצרכים מיניים מוגברים והעדפה מינית מובחנת לנערים. צוין כי היא הבינה שמעשיה אינם תקינים, אולם התקשתה לשלוט בהם. עוד נאמר כי המין מהווה עבורה תחליף לסיפוק רגשי ומקור לנחמה ובריחה ממצוקת שגרת חייה וכי היא פיתחה דפוס התמכרותי לקיום יחסי מין עם נערים. נכתב אף כי היא הראתה נטייה למזער ממידת פגיעתה בקטינים תוך התייחסותה לשיתוף העולה מצדם והנאתם, וכי שקלול כל

הפרמטרים המתוארים מצביע על רמת סיכון גבוהה ביותר להשנות פגיעה.

באשר למאפייניו של ההוסטל "סלעית", האמור בתסקיר תואם לטענת הסנגורית לפיה במקום ישנו צוות במשך 24 שעות ביממה. אך יחד עם זאת, אין די בכך שהצוות נמצא במקום, שכן המקום אינו שמור או מגודר, ובאיו נמצאים בו על בסיס של אמון. בתנאים אלה, ולנוכח המסוכנות העולה מן העוררת - אשר לכאורה פנתה בחלק מן הפעמים לקטינים מיוזמתה ובחלק מן הפעמים ביצעה את המעשים בשטחים ציבוריים - קשה יהיה לומר כי די בחלופת מעצר זו. אף בתסקיר נקבע כי על ההתערבות הטיפולית בעוררת להיות תחת תנאי השגחה מלאה ופיקוח הרמטי, ולא נראה כי "סלעית" עונה לתנאי זה. בתסקיר ניתנה המלצה לתוכנית טיפולית במסגרת ההוסטל, אך נאמר כי על התוכנית לספק מענה הולם לרמת הפיקוח הנדרשת, ולא הוצגה תוכנית קונקרטיה המספקת מענה זה.

אמנם, על בסיס האמור עתרה הסנגורית לדחייה בכדי לאפשר עריכת תוכנית מקיפה. ברם הקושי טמון בשורש העניין, דהיינו, המקום מהווה מסגרת פתוחה. נראה כי מסגרת זו אינה מאיינת דיה את מסוכנותה של העוררת. בל נשכח כי המקום נמצא בלב עיר הומה, וכאמור - העוררת, לכאורה, יזמה קשר עם נערים צעירים כדי למלא אחר צרכיה המיניים.

נוכח השילוב שבין מסוכנות העוררת ואופיה של החלופה שהוצעה גובר האינטרס הציבורי שבמעצרה של העוררת עד תום ההליכים. אולם בכך אין כדי למנוע מן הסנגורית להגיש לבית המשפט בקשה לעיון חוזר בהחלטת המעצר, היה ותוצג תוכנית טיפולית ראויה גם באשר לרמת הפיקוח הנדרשת.

בהגיעי למסקנה זו, התרשמתי ממאמצי הסנגוריה לנתב את ההליך לאפיק השיקומי. המשוכה הניצבת בפניה היא שכדי שחלופת מעצר תתקבל, לא די בכך שהיא הטובה בנמצא. הבדיקה חייבת להיות אינדיבידואלית וקונקרטיה. בעניינינו עולה ש"לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור, שפגיעתם בחירותו של הנאשם, פחותה" (סעיף 21(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996). זוהי אמת המידה שקבע המחוקק. בשלב הנוכחי, ובטרם גובשה תוכנית כזו, לא מצאתי לנכון להורות על הגשת תסקיר כבקשת הסנגורית.

4. הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ו באלול התשע"ד (21.9.2014).

שׁוֹפֵט